कनानच्या विजयात सर्पाचे प्रकटीकरण

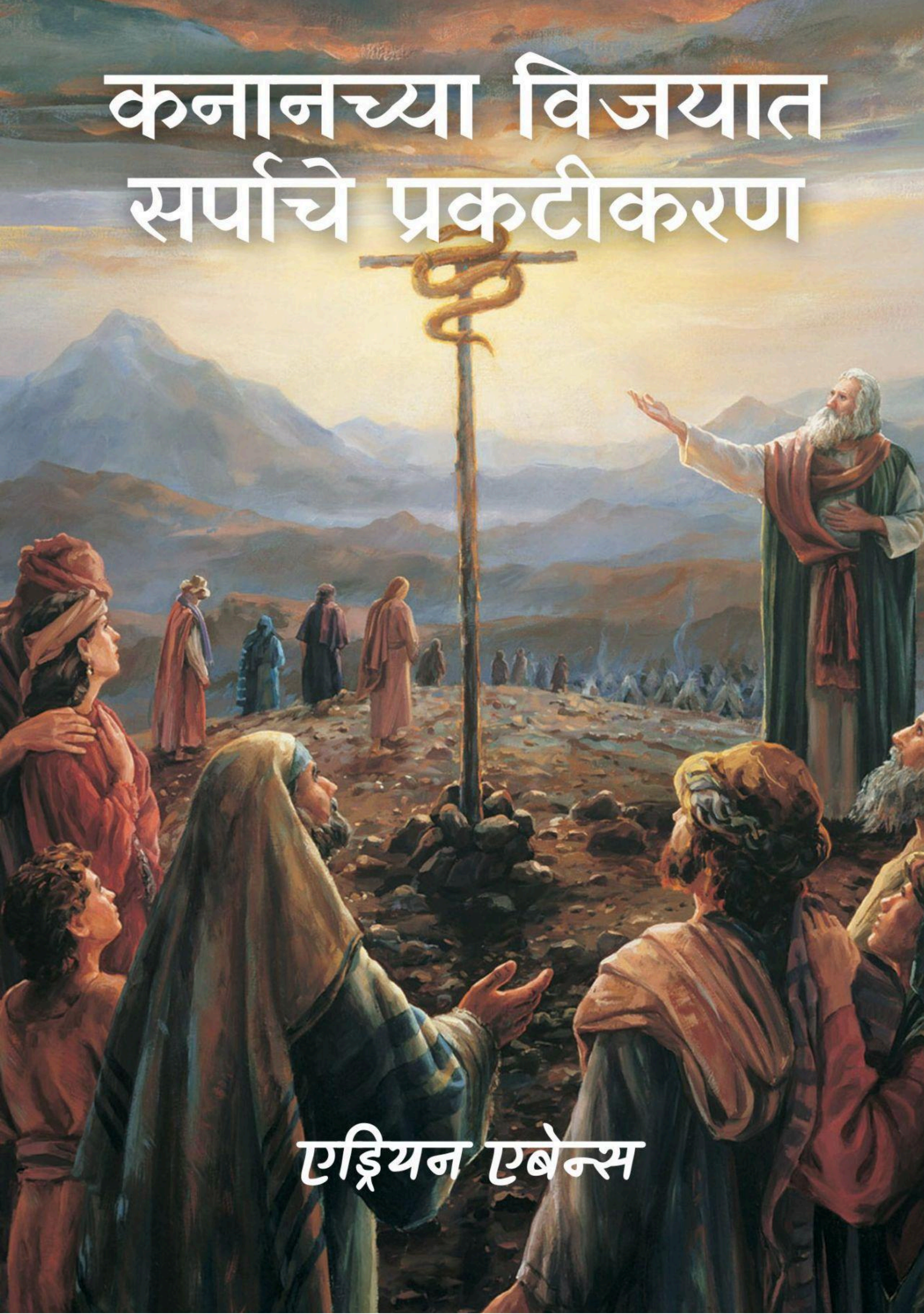

एड्रियन एबेन्स

कनानच्या विजयात सर्पाचे प्रकटीकरण

एड्रियन एबेन्स

Printed in Australia by

MARANATHA
MEDIA
maranathamedia.com

ऑगस्ट 31, 2025

ह्या पुस्तकाचे मराठी अनुवाद भाऊ जोएल एलिझाबेथ साळवी ह्यांनी केले आहे. तसेच पुनर्वाचनासाठी ताई सुनीता मोहिते ह्यांनी मदत केली आहे.

सामग्री

वास्तविकतेचा सामना करणे....................4

एक गंभीर प्रश्न ज्याला प्रत्येकाने सामोरे गेलेच पाहिजे....................5

सैतानाने देवाचे विकृत केलेले स्वरूप....................7

कनान घेण्याची देवाची मूळ योजना.................... 9

इस्राएलाचे देवाबद्दलचे भय....................9

अमालेकसोबतचा एक महत्त्वाचा क्षण.................... 10

वारशाने मिळालेली तलवार.................... 12

चाळीस वर्षांनंतर....................15

मोशे आज्ञाभंगात खडकावर प्रहार करतो....................17

इस्राएलाने प्रतिज्ञा घेतली.................... 18

देव इस्राएलाला जे हवे होते ते देत आहे.................... 20

दहशतीच्या मूर्तीचे प्रकाशन....................22

दया न दाखवता न्याय.................... 23

गौरवाची झलक....................25

ख्रिस्ताच्या प्रकाशात देवाला पाहणे.................... 26

वास्तविकतेचा सामना करणे

अनुवाद २:३४ त्या वेळी आपण त्याची सर्व नगरे घेतली आणि प्रत्येक नगराचा, त्यांतील पुरुष, स्त्रिया व मुलेबाळे ह्यांच्यासह समूळ नाश केला; आपण त्यांतला कोणीही शिल्लक ठेवला नाही;

बायबलमधील अशा उताऱ्यांचे वाचन करणे हे आपल्या आत्म्यातून भयचकित करणारा विचार उठल्याशिवाय शक्य नाही. काही जण कदाचित युद्ध करणाऱ्या पुरुषांच्या संहाराचे समर्थन करण्याचा मार्ग शोधतात, परंतु एखाद्या इस्राएली सैनिकाच्या तलवारीच्या टोकावर एका लहान बाळाला भोसकून टाकलेले आहे असे दृश्य डोळ्यासमोर आणणेही अशक्य आहे. मला ठाऊक नाही तुमच्यासाठी हे कसे आहे, पण माझ्यासाठी हे एक प्रचंड घृणास्पद वाटणारे दृश्य आहे. आणि याहून अधिक भीषण गोष्ट म्हणजे बायबल हे केवळ अशा कृतींना मान्यता देते असेच दिसत नाही, तर त्या करण्याची आज्ञा देते असे वाटते.

अनुवाद ७:२ आणि तुझा देव परमेश्वर त्यांना तुझ्या हवाली करील व तू त्यांचा पराभव करशील, तेव्हा त्यांचा समूळ नाश कर; त्यांच्याशी करारमदार करू नकोस व त्यांच्यावर दया करू नकोस.

यहोशवा ११:१२ परमेश्वराचा सेवक मोशे ह्याच्या आज्ञेप्रमाणे यहोशवाने त्या राजांची सर्व नगरे सर्व राजांसह हस्तगत करून त्यांना तलवारीने ठार मारले व त्यांचा समूळ नाश केला.

यहोशवा १०:२० ह्या प्रकारे यहोशवाने त्या सर्व देशाचा म्हणजे डोंगराळ प्रदेश, नेगेब, तळवट व उतरण ह्यांतील सर्व प्रांत आणि त्यांचे राजे ह्यांचा धुव्वा उडवला; कोणालाही जिवंत राहू दिले नाही; इस्राएलाचा देव परमेश्वर ह्याने आज्ञा केल्याप्रमाणे सर्व प्राण्यांचा त्याने समूळ नाश केला.

असे प्रतिपादन केले गेले आहे की “पूर्णपणे नाश करणे” किंवा ज्याला बंदी म्हणतात, हा शब्द चुकीच्या अर्थाने समजला जाऊ शकतो. कारण जर एखाद्या लोकसमूहाला पूर्णतः नष्ट करून नकाशावरूनच पुसून टाकले गेले असेल, तर मग त्यांच्या बरोबर आंतरविवाह करू नका अशी आज्ञा देण्याची गरजच काय?

अनुवाद ७:२-४ आणि तुझा देव परमेश्वर त्यांना तुझ्या हवाली करील व तू त्यांचा पराभव करशील, तेव्हा त्यांचा समूळ नाश कर; त्यांच्याशी करारमदार करू नकोस

व त्यांच्यावर दया करू नकोस. त्यांच्याशी सोयरीक करू नकोस; आपल्या मुली त्यांच्या मुलांना देऊ नकोस व त्यांच्या मुली आपल्या मुलांना करू नकोस; कारण ते लोक तुझ्या मुलाला माझ्यापासून बहकवतील; आणि अन्य देवांची सेवा करायला लावतील. त्यामुळे तुमच्यावर परमेश्वराचा कोप भडकेल व तो तात्काळ तुमचा नाश करील.

हा उघड विरोधाभास कदाचित अशा रीतीने सोडविता येईल की इस्राएलाला आज्ञा देण्यात आली होती की त्यांनी एखाद्या शहराकडे जाऊन त्याला प्रथम शांतीचा प्रस्ताव द्यावा; आणि जर त्या शहराने शांती मान्य केली, तर ते शहर इस्राएलाला कर देणारे व्हायचे, आणि त्यांच्या मूर्ती व त्यांच्या उपासनेची पद्धती नष्ट करायची होती.

अनुवाद २०:१०-११ युद्ध करायला तू एखाद्या नगरावर स्वारी करशील तेव्हा त्याच्याशी तहाचे बोलणे करून पाहा. त्या नगराने तहाचे बोलणे कबूल करून वेस उघडली तर त्या नगरात जे लोक सापडतील ते तुझे वेठबिगार करणारे व दास होतील.

अनुवाद ७:५ त्या लोकांशी तुम्ही अशा प्रकारे वागावे : त्यांच्या वेद्या पाडून टाका, त्यांचे स्तंभ फोडून टाका, त्यांच्या अशेरा मूर्ती तोडून टाका आणि त्यांच्या कोरीव मूर्ती अग्नीत जाळून टाका.

जरीही आपण या मुद्द्यांना परवानगी दिली तरी ते ख्रिस्ताच्या शिकवणीसमोर खूपच कमी पडतात.

मत्तय २६:५२ तेव्हा येशू त्याला म्हणाला, “तुझी तलवार परत जागच्या जागी घाल, कारण तलवार धरणारे सर्व जण तलवारीने नाश पावतील.

लूक ९:५४-५६ तेव्हा त्याचे शिष्य याकोब व योहान हे पाहून म्हणाले, “हे प्रभू, एलीयाने केले होते तसेच आकाशांतून अग्नीने पडून त्याचा नाश करावा म्हणून आम्ही आज्ञा करावी, अशी तुझी इच्छा आहे काय?” परंतु त्याने वळून त्यांना धमकावले आणि म्हटले, “तुम्ही कोणत्या आत्म्याचे आहात हे तुम्हास ठाऊक नाही; कारण मनुष्याचा पुत्र मनुष्यांच्या जीवाचा नाश करायला नाही, तर त्यांना तारायला आला आहे.” मग ते दुसऱ्या गावाला गेले.

एक गंभीर प्रश्न ज्याला प्रत्येकाने सामोरे गेलेच पाहिजे

हे खरे तर आश्चर्यकारक नाही की देवाच्या स्वभावाचे आकलन करण्याचा प्रश्न हा मनाच्या संघर्षाशिवाय होऊच शकत नाही, आणि याचे चित्रण याकोबाच्या देवदूताशी झालेल्या झुंजीतून स्पष्ट होते. याकोबाला ज्याच्याशी तो झुंजत होता त्याची खरी ओळख पटली नाही. त्याला असे वाटले की तो देवदूत त्याचा शत्रू आहे, त्याचा नाश करण्यासाठी पाठविण्यात आलेला आहे; परंतु प्रत्यक्षात तो त्याचा प्रेमळ तारणारा होता, जो त्याला वाचविण्यासाठी पाठविण्यात आलेला होता.

रात्रभर ख्रिस्तच याकोबाबरोबर होता, ज्याच्याशी तो झुंजत होता, आणि ज्याला त्याने चिकाटीने धरून ठेवले जोवर त्याने त्याला आशीर्वाद दिला नाही. {1SP 119.1}

याकोबाने ख्रिस्ताबरोबर ती झुंज सहन केली याचे एकच कारण होते.

सैतानाने देवदूतांपुढे याकोबावर आरोप केला होता, त्याच्या पापामुळे त्याला नष्ट करण्याचा आपल्याला अधिकार आहे असे त्याने सांगितले; त्याने एसावाला याकोबाविरुद्ध मोर्चा काढण्यासाठी प्रवृत्त केले; आणि दीर्घ रात्रीच्या कुस्तीमध्ये, सैतानाने त्याच्या अपराधाची जाणीव त्याच्यावर लादण्याचा प्रयत्न केला, जेणेकरून तो खचून जाईल आणि देवावरची त्याची घट्ट पकड सुटेल. जेव्हा संकटात याकोबाने देवदूताला धरले आणि अश्रूंनी प्रार्थना केली, तेव्हा स्वर्गीय दूताने, त्याच्या विश्वासाची परीक्षा घेण्यासाठी, त्याला त्याच्या पापाची आठवण करून दिली आणि त्याच्यापासून सुटण्याचा प्रयत्न केला. पण याकोब मागे हटला नाही. त्याला समजले होते की देव दयाळू आहे, म्हणून त्याने स्वतःला त्याच्या दयेवर सोपविले. त्याने आपल्या पापाबद्दल केलेल्या पश्चात्तापाकडे निर्देश केला आणि सुटकेसाठी विनंती केली. त्याने आपल्या जीवनाचा आढावा घेतला तेव्हा तो जवळजवळ निराशेच्या काठावर पोहोचला; पण तरीही त्याने देवदूताला घट्ट धरून ठेवले आणि मनापासून, तळमळीतून प्रार्थना करत राहिला, जोपर्यंत तो यशस्वी झाला नाही.

असेच देवाच्या लोकांचे अनुभव त्यांच्या वाईटाच्या शक्तींशी शेवटच्या संघर्षामध्ये असतील. देव त्यांचा विश्वास, त्यांची चिकाटी आणि त्यांना सोडविण्याच्या त्याच्या

सामर्थ्यावरचा त्यांचा आत्मविश्वास यांची परीक्षा घेईल. सैतान त्यांना या विचाराने घाबरविण्याचा प्रयत्न करेल की त्यांची स्थिती निराशाजनक आहे; त्यांची पापे इतकी मोठी आहेत की त्यांना क्षमा मिळू शकत नाही. त्यांना त्यांच्या अपूर्णतेची तीव्र जाणीव होईल, आणि ते जेव्हा आपल्या जीवनाचा आढावा घेतील, तेव्हा त्यांच्या आशा कोसळतील. पण देवाच्या दयेचे महत्त्व आणि त्यांनी केलेला प्रामाणिक पश्चात्ताप याची आठवण करून, ते ख्रिस्ताद्वारे असहाय्य, पश्चात्ताप करणाऱ्या पाप्यांना दिलेल्या वचनांवर आधार घेऊन विनंती करतील. त्यांच्या प्रार्थनांना तात्काळ उत्तर मिळाले नाही म्हणून त्यांचा विश्वास डळमळणार नाही. ते देवाच्या सामर्थ्याला धरून राहतील, जसे याकोबाने देवदूताला धरून ठेवले होते, आणि त्यांच्या आत्म्याचा आवाज असा असेल: "जोपर्यंत तू मला आशीर्वाद देत नाहीस, तोपर्यंत मी तुला सोडणार नाही." (पितृ-प्रवक्ता २०१, २०२)

फक्त तेच लोक, जे या समजुतीला घट्ट धरून राहतात की आपला देव दयाळू आहे, त्यांनाच याकोबाप्रमाणे ख्रिस्ताचा आशीर्वाद मिळविण्यासाठी चिकाटीने धरून राहण्याचा आत्मविश्वास असेल. जुन्या करारमधील कथा आणि नवीन करारमधील ख्रिस्ताच्या विधानांमध्ये दिसणारा हा संघर्ष आपल्या मनात त्या बीजाला अंकुरण्यास वाव देतो, जे सैतानाने पेरले आहे की देव दयाळू नाही. जेव्हा आपण हे विरोधाभासी वाटणारे प्रश्न पाहतो, तेव्हा जर आपण शिकलो नसू की आपला पिता दयाळू आहे आणि आपण त्याच्या दयेवर विश्वास ठेवू शकतो, तर आपला हा संघर्ष फक्त आपल्या तारणाऱ्यासोबतच्या दीर्घ झगड्यात परिवर्तित होतो. आत्म्यात दडलेली कटुता या कथा वाचताना प्रकट होते. रिचर्ड डॉकिन्स, स्टीफन फ्राय आणि इतर यांसारख्या लोकांचे उदाहरण हेच दाखवते की सैतानाने पेरलेल्या खोट्या बीमुळे कटुता जन्माला आली आहे. हे खोटे देवाला निर्दयी हुकूमशहा म्हणून उभे करते, ज्यामुळे अनेकांच्या मनात देवाचा "फाशीचा निर्णय" तयार होतो. कारण या नव्या नास्तिकांचे उपदेश म्हणजे की देव मनमानी करणारा, हिंस्र आणि क्रूर आहे यामुळे अनेक जण त्याच्या अस्तित्वावरच विश्वास ठेवणे सोडून देतात.

याउलट, काहीजण देवाचा स्वभाव दयाळू असल्याचे सिद्ध करण्याच्या घाईत, आपल्या आई हवासारखे, देवाच्या वचनात भर घालतात. काहीजण सार्वत्रिकतेच्या जाळ्यात अडकतात, ज्यात शिकवले जाते की अखेरीस सर्वांचे तारण होईल. तर इतरजण उच्च टीकात्मक दृष्टिकोन स्वीकारतात आणि जुन्या कराराकडे फक्त

“त्या काळात तेवढेच शक्य होते” असे म्हणून बघतात. कोणताही मार्ग धरला तरी, पवित्र शास्त्राच्या सरळ वाचनावरील विश्वास कमी होत जातो आणि सर्पाला आपल्या फसवणुकीच्या पाशांनी आत्म्याचा गळा आवळू दिला जातो.

सैतानाने देवाचे विकृत केलेले स्वरूप

सुरुवातीपासूनच सैतानाने देवाच्या स्वभावाचे चुकीचे चित्रण केले आहे.

देवाच्या लोकांची समज अंध झाली आहे, कारण सैतानाने देवाच्या स्वभावाचे विपर्यास केले आहे. आपला चांगला आणि कृपाळू प्रभू लोकांसमोर सैतानाच्या गुणांनी झाकलेला दाखविला गेला आहे, आणि जे पुरुष व स्त्रिया सत्याचा शोध घेत होते, त्यांनी इतक्या काळापासून देवाकडे चुकीच्या नजरेने पाहिले आहे की, त्याच्या तेजावर पसरलेले ढग दूर करणे कठीण झाले आहे. (१ निवडक संदेशे, पृ. ३५५)

सुरुवातीपासूनच सैतानाचा हेतू हा होता की, देवाला स्वतःच्या गुणधर्मांनी झाकावे, जेणेकरून लोक त्याला नाकारतील. आपण सैतानाचे कार्य स्त्रिया आणि मुलांची कत्तल करण्यात पाहतो, जे फ्रेंच क्रांतीत घडले.

ॲरास येथे, कैद्यांना जलद मृत्यू ही देखील क्रूर करुणा नाकारली गेली. लॉयर नदीच्या काठावर, सोम्यूरपासून समुद्रापर्यंत, प्रचंड थव्याने कावळे व गिधाडे एकमेकांत गुंतलेल्या नग्न मृतदेहांवर ताव मारत होते. ना लिंगाला, ना वयाला दया दाखविण्यात आली. त्या शापित सरकारने मारलेल्या तरुण मुलांची आणि सतरा वर्षांच्या मुलींची संख्या शेकड्यांनी मोजावी लागेल. आईच्या कुशीतील बाळांना खेचून काढले गेले आणि जॅकोबिनांच्या रांगांमध्ये एका भाल्यापासून दुसऱ्या भाल्यावर फेकले गेले. अवघ्या दहा वर्षांच्या अल्पकाळात असंख्य मानव प्राणघातकपणे नष्ट झाले.

हे सर्व सैतानानेच घडवून आणले. ह्याचसाठी तो शतकानुशतके काम करत होता. त्याची नीती सुरुवातीपासून शेवटपर्यंत फसवणुकीची आहे, आणि त्याचा अढळ हेतू हा आहे की, मानवावर शोक व दु:ख आणावे, देवाच्या हस्तकौशल्याचे विद्रूप व

मलिन चित्रण करावे, देवाच्या दयेच्या व प्रेमाच्या उद्दिष्टांचा नाश करावा, आणि अशा रीतीने स्वर्गालाही शोकात ढकलावे. मग आपल्या फसवणुकीच्या कलाकौशल्याने तो माणसांची मने अंध करतो, आणि आपल्या कृतींचा दोष देवावर ढकलायला त्यांना प्रवृत्त करतो, जणू हे सर्व दु:ख आणि शोक निर्माण करणारे प्रसंग सृष्टीकर्त्याच्या योजनेचा परिणाम आहेत. (महान संघर्ष, पृ. २८३, २८४)

सैतानच माणसांना, लिंग, वय याची पर्वा न करता, दया न दाखविता निर्दयपणे कत्तल करण्यास प्रवृत्त करतो. खरी परीक्षा ही आहे की शास्त्र चुकीने न घेता, प्रामाणिकपणे कसे वाचायचे, जेणेकरून ही वस्तुस्थिती उघड होईल. आपण जर गंभीर असू, तर कधी कधी आपला तारणारा ही आपला शत्रू आहे, जो आपल्याला हानी पोहोचवू इच्छितो, असे आपल्याला वाटेल; पण जर आपण देवाची दया जाणून घेतली असेल, तर आपण आशीर्वाद मिळेपर्यंत त्याला धरून राहू. माझा खोलवर ठाम विश्वास हा आहे की, आपल्या देवाच्या स्वभावाला योग्य रीतीने न समजणे हे सैतानाला त्या लोकांवर विजय मिळवू देईल, ज्यांनी सत्य जाणून घेण्याचा प्रयत्न कधी केला नाही. आपाण आपल्या पित्याच्या स्वभावाचे सत्य जाणलेच पाहिजे. हे कार्य अत्यंत तातडीचे आहे, जर आपल्याला शेवटच्या पावसाखाली शिक्कामोर्तब व्हायचे असेल. जसे सैतानाचे पहिले काम देवाच्या स्वभावाचे चुकीचे चित्रण करणे होते, तसेच जगाला दिला जाणारा शेवटचा संदेश हा त्याच्या प्रेमाच्या स्वभावाचे प्रकटीकरण असेल.

देवाबद्दलच्या गैरसमजुतीचा अंधकार जगावर पसरत आहे. लोक त्याच्या स्वभावाचे ज्ञान हरवत आहेत. त्याचा गैरसमज आणि विपर्यास केला गेला आहे. या काळात देवाकडून एक संदेश घोषित केला जाणार आहे म्हणजे एक असा संदेश, जो आपल्या प्रभावात प्रकाशमान आहे आणि आपल्या सामर्थ्यात तारण करणारा आहे. त्याचा स्वभाव लोकांना प्रकट करायचा आहे. जगाच्या अंधारात त्याच्या तेजाचा प्रकाश पसरविला जाणार आहे त्याच्या चांगुलपणाचा, त्याच्या दयेचा आणि त्याच्या सत्याचा प्रकाश.

हेच कार्य संदेष्टा यशया यांनी या शब्दांत स्पष्ट केले आहे: सीयोनेस सुवार्ता सांगणारे, उंच डोंगरावर चढ; यरुशलेमेस सुवार्ता सांगणारे,आपला स्वर जोराने उंच कर; कर उंच, भिऊ नकोस; यहूदाच्या नगरांना म्हण, "तुमचा देव पाहा." पाहा, प्रभू परमेश्वर पराक्रम्यासारखा येत आहे; त्याचा भुज त्याचे प्रभुत्व चालवील; पाहा, वेतन त्याच्याजवळ आहे, व प्रतिफळ त्याच्या हाती आहे. (यशया ४०:९,१०)

जे वराच्या येण्याची वाट पाहतात, त्यांनी लोकांना सांगावे: “पहा, तुमचा देव!” जगाला दिला जाणारा शेवटचा दयाळू प्रकाशकिरण, जगाला दिला जाणारा शेवटचा दयेचा संदेश म्हणजे त्याच्या प्रेमाच्या स्वभावाचे प्रकटीकरण होय. (ख्रिस्ताच्या दृष्टांत, पृ. ४१५)

कनान घेण्याची देवाची मूळ योजना

कानानचा ताबा इस्राएलाला मिळण्याबाबत, प्रभुने त्यांना हे कसे पूर्ण होईल ते सांगितले:

निर्गम २३:२७-३० ज्या ज्या लोकांच्या विरुद्‌ध तू जाशील त्यांना मी आधीच दहशत घालून त्यांची फसगत करीन. तुझ्या सर्व शत्रूंना पाठ दाखवायला लावीन. मी तुझ्यापुढे गांधीलमाशा पाठवीन; त्या हिव्वी, कनानी आणि हित्ती ह्यांना तुझ्यापुढून पळायला लावतील. मी त्यांना एका वर्षातच घालवून देईन असे नाही; तसे केले तर देश उजाड होईल आणि वनपशू फार होऊन तुला उपद्रव देतील. तुझी संख्या वाढून तू देशाचा ताबा घेशील तोपर्यंत मी हळूहळू तुझ्यापुढून त्यांना घालवून देईन.

येथे तलवारीच्या वापराचा काहीही उल्लेख नाही. इस्राएल मिसरमधून सुटले होते आणि तलवार न वापरता मिसरकरांचा पराभव झालेला त्यांनी पाहिला होता. प्रभुने कधीही त्यांना ‘वर जा आणि लढा’ असा आदेश दिला नव्हता. त्यांना युद्‌धाद्‌वारे तो देश मिळवावा, ही त्याची इच्छा नव्हती; तर त्याच्या आज्ञांचे काटेकोर पालन करून तो देश मिळवावा, हीच त्याची योजना होती. (पितृ-प्रवक्ता ३९२)

जेव्हा ते पहिल्यांदा कानानमध्ये प्रवेश करण्याची तयारी करत होते, तेव्हा त्या उपक्रमाला आताच्या तुलनेत फारच कमी अडचणी होत्या. देवाने आपल्या लोकांना वचन दिले होते की, जर त्यांनी त्याचा आवाज ऐकला व आज्ञा पाळल्या, तर तो त्यांच्या पुढे जाईल आणि त्यांच्या वतीने लढेल; आणि तो त्या भूमीतील रहिवाशांना हाकलून लावण्यासाठी मधमाश्याही पाठवील. (पितृ-प्रवक्ता ४३६)

इस्राएलाचे देवाबदद्लचे भय

इस्राएलला मिसर देशातून सोडविताना देवाची इच्छा होती की त्यांनी त्याला ओळखावे आणि त्याच्यावर विश्वास ठेवायला शिकावे. मिसरमध्ये राहत असताना इस्राएली लोक सतत अत्याचाराच्या आत्म्याने वेढलेले होते. हिब्रू मुलांना नदीत फेकून देण्याच्या उदाहरणातून आणि मिसरमधील त्यांच्या कठोर अनुभवातून बरेच जण या समजुतीने प्रभावित झाले की देव हा एक अत्याचारी आहे, जो कधीही त्यांच्याविरुद्ध वळू शकतो आणि त्यांना ठार करू शकतो. हे भय सुरुवातीपासूनच दिसते:

निर्गम १४:११ ते मोशेला म्हणाले, “मिसरात काय कबरा नव्हत्या म्हणून तू आम्हांला येथे रानात मरायला आणले? आम्हांला तू मिसरातून बाहेर आणले ते काय म्हणून?

हे भय थेट एदेनच्या बागेपर्यंत जाते, जेव्हा सैतानाने आदामला हे पटवून दिले की देव म्हणतोय “तुम्ही नक्कीच मराल,” म्हणजेच देवच त्यांना मारायला येईल.

उत्पत्ती ३:१० तो म्हणाला, “मी बागेत तुझा आवाज ऐकला, तेव्हा मी नग्न आहे म्हणून भिऊन लपलो.”

इस्राएल लोकांनी देवाविषयी असलेले हे भय मोशेवर आरोप करताना लपवून ठेवले. तरी हे स्पष्ट होते की मोशेने स्वतःच्या सामर्थ्याने लोकांना बाहेर काढले नव्हते. सैतान लोकांना या विचाराने फसवत होता की देव त्यांना वाळवंटात ठार करू इच्छितो. हे प्रलोभन केवळ यासाठी शक्य झाले कारण देवाच्या स्वभावाबद्दल त्यांची समज चुकीची होती. हे भय इस्राएल लोकांमध्ये सतत वाढत गेले:

निर्गम १६:३ इस्राएल लोक त्यांना म्हणू लागले की, “आम्ही मिसर देशात मांसाच्या भांड्याभोवती बसून भरपूर जेवत होतो तेव्हा आम्हांला परमेश्वराच्या हातून मरण आले असते तर पुरवले असते; पण ह्या सर्व समुदायाला उपासाने मारावे म्हणून तुम्ही आम्हांला ह्या रानात आणले आहे.”

इस्राएली लोक देवाविषयीचे त्यांचे भय उघडपणे व्यक्त करतात आणि असे म्हणतात की मिसरमध्ये देवाच्या हातून मेलेलो बरे, पण या सध्याच्या

परिस्थितीत जगणे नको. त्यांनी स्पष्टपणे देवावर विश्वास ठेवला नाही आणि त्यांच्या मनाला सैतानाने देवाच्या खऱ्या स्वभावाविषयी अंध केले होते.

अमालेकसोबतचा एक महत्त्वाचा क्षण

निर्गम पुस्तकाच्या अगदी पुढच्या अध्यायात इस्राएली लोक देवाविषयीच्या त्यांच्या विकृत कल्पना अधिक स्पष्ट करतात:

निर्गम १७:३-४ पण तेथे लोकांना खूप तहान लागली आणि ते कुरकुर करून मोशेला म्हणाले, “आम्हांला, आमच्या मुलांना व आमच्या गुराढोरांना तहानेने मारून टाकायला तू आम्हांला मिसर देशातून बाहेर का आणलेस?” मोशेने परमेश्वराचा धावा करून म्हटले, “ह्या लोकांना मी काय करू? हे तर मला जवळजवळ दगडमार करायला तयार झाले आहेत.”

ते सतत कुरकुर करत राहतात आणि मोशेवर आणि म्हणूनच देवावरही त्यांना ठार मारण्याचा आरोप करतात. हिंस्र देवाच्या त्यांच्या मूर्तिपूजक समजुतीचे रूपांतर मोशेला मारण्याच्या धमक्यांत होऊ लागते. हिंस्र देवाच्या या खोट्या प्रतिमेकडे पाहत राहिल्यामुळे ते हळूहळू त्याच प्रतिमेत रूपांतरित होत गेले, आणि मिसरमधून त्यांना सोडवण्यासाठी देवाने ज्याचा उपयोग केला त्या मनुष्याविरुद्ध हिंसक कृत्यांचे कट आखू लागले.

त्यांची सततची कुजबुज, कुरकुर आणि देवावरील अविश्वास यामुळे देव अशा स्थितीत आला की त्यांना संरक्षित करण्याची त्याची क्षमता कमी झाली. त्यांनी सैतानालाच आपला स्वामी म्हणून निवडले, आणि सैतान त्यांना नष्ट करण्यासाठी प्रवेशाची मागणी करू लागला. आपल्याला पाण्याबद्दलच्या तक्रारी आणि अमालेकांच्या हल्ल्यामधील संबंध पुढीलप्रमाणे दिसतो:

निर्गम १७:७-८ मोशेने त्या ठिकाणाचे नाव मस्सा आणि मरीबा असे ठेवले, कारण इस्राएल लोकांनी तेथे कलह केला आणि “परमेश्वर आमच्यामध्ये आहे किंवा नाही” असे म्हणून परमेश्वराची परीक्षा पाहिली. अमालेकाबरोबर युद्ध मग अमालेक

येऊन रफीदीम येथे इस्राएल लोकांशी लढू लागला.

प्रभुने आपल्या लोकांचा विश्वास तपासला, परंतु ते त्या परीक्षेत टिकू शकले नाहीत. त्यांनी अन्नाबद्दल, पाण्याबद्दल कुरकुर केली, आणि मोशेविरुद्ध तक्रार केली. त्यांच्या अविश्वासामुळे देवाने त्यांच्या शत्रूंना त्यांच्याशी युद्ध करण्याची परवानगी दिली, जेणेकरून तो आपल्या लोकांना दाखवू शकेल की खरी शक्ती कुठून येते. (1SP 228,229)

इस्राएलच्या अवज्ञेमुळे आणि देवापासून झालेल्या दूराव्यामुळे त्यांना कठीण परिस्थितीत आणले गेले आणि संकटांना सामोरे जावे लागले; त्यांच्या शत्रूंना त्यांच्याशी युद्ध करण्याची परवानगी देण्यात आली, जेणेकरून ते नम्र होतील आणि आपल्या अडचणींमध्ये व संकटांत देवाचा शोध घेतील. (2T 106)

इस्राएलच्या संततीच्या कुरकुरीमुळे सैतानाला अमालेकींना त्यांच्यावर हल्ला करण्यास प्रवृत्त करण्यासाठी एक दार खुले झाले. जर इस्राएलाने प्रभुवर विश्वास ठेवला असता, तर असे काही झाले नसते. अमालेकी त्यांना हात लावायलाही फार घाबरले असते. देवाविरुद्ध केलेल्या पापाबद्दल इस्राएलने पश्चात्ताप केला, याचा काहीही पुरावा दिसत नाही. त्यांनी देवाला एक अत्याचारी म्हणून पाहिले, जो त्यांना ठार करण्याच्या हेतूने पाहत होता. पाणी मिळाल्यावर त्यांनी कृतज्ञता व्यक्त केली, याचा कुठेही पुरावा नाही. मोशेला त्यांनी न माफी मागितली, न आभार मानले. अशा प्रकारच्या कोणत्याही नोंदी नाहीत. उलट इस्राएली लोकांनी मोशेला ठार मारण्याची धमकी दिली होती. आपण कल्पना करू शकतो का की हे मोशेच्या मनाला किती खोलवर जखमी करणारे होते? तो आपल्या वाळवंटातील शांत घरात राहून आपल्या कुटुंबाची देखभाल करू शकला असता, आपल्या कळपांची निगा राखू शकला असता. इस्राएली लोक देवाविषयी दाखवत असलेली नीच कृतघ्नता त्याने खोलवर जाणवली असणार. त्याच्यासाठी ही खरीच एक मोठी परीक्षा ठरली. आणि मग अशा अवस्थेत त्याला बातमी मिळते की अमालेकी हल्ला करत आहेत आणि दुर्बलांना पकडून ठार करत आहेत. पुढे काय घडते, हे निर्णायक ठरणार होते. हा निर्णय निराशाजनक परिस्थितीत आणि प्रचंड दडपणाखाली घेतला गेला.

निर्गम १७:९ तेव्हा मोशेने यहोशवाला सांगितले, “आपल्यांतले काही पुरुष निवडून काढ आणि जाऊन अमालेकाशी युद्ध कर; उद्या मी देवाची काठी हाती घेऊन टेकडीच्या माथ्यावर उभा राहीन.”

वारशाने मिळालेली तलवार

असे लिहिलेले नाही की, "आणि परमेश्वराने मोशेला आज्ञा केली." असेही लिहिलेले नाही की, मोशे पवित्रस्थानात गेला आणि परमेश्वराला विनवणी केली. फक्त एवढेच लिहिलेले आहे की, मोशेने यहोशवाला सांगितले, "जा आणि लढ." मी मनात ते दृश्य उभे करतो मोशे यहोशवाकडे चालत जात आहे तेव्हा सर्व काही जणू संथ गतीने पुढे सरकते आणि माझे विचार त्या रात्रीकडे झुकतात, जेव्हा अब्राहाम, लोटाला वाचविताना त्याने जे काही पाहिले होते त्याबद्दल मनात खोलवर चिंतेत बुडाला होता.

अब्राहाम आनंदाने आपल्या तंबूत आणि कळपांकडे परतला; पण त्याचे मन सतत छळणाऱ्या विचारांनी व्याकुळ झाले होते. तो शांतीप्रिय मनुष्य होता, शक्य तेथे वैर आणि संघर्ष टाळणारा; पण त्याने पाहिलेल्या रक्तपाताच्या दृश्याची आठवण त्याच्या मनात भय आणि तिरस्काराने पुन्हा जिवंत झाली. ज्यांना त्याने पराभूत केले होते, ती राष्ट्रे नक्कीच पुन्हा कनानवर आक्रमण करतील आणि सूड म्हणून त्याच्यावरच विशेष लक्ष्य साधतील, हे त्याला ठाऊक होते. (PP 136)

अब्राहाम जो आदामाप्रमाणे एका निर्णायक स्थानावर होता त्याने पुढील पिढ्यांसाठी वारशाने मिळणाऱ्या प्रवृत्तींचा मार्ग ठरविला. अब्राहामने तलवार उचलली यामुळे त्याच्या संततीवर "महाभयंकर अंधार" येणार होता, आणि त्या भीषण रात्री त्याने आपल्या हातात तलवार घेतल्यामुळे भयावह भविष्याची चाहूल स्वतः चाखली. माझे विचार पुढे शेकेम या खेड्याकडे वळतात, जिथे अब्राहामचे पणतू लेवी आणि शीमोन त्यांच्या अपमानित बहिणीच्या सूडाने ते तलवार हातात घेऊन रक्तपात घडवून आणतात.

उत्पत्ती ३४:२५-२९ तिसऱ्या दिवशी असे झाले की, ते बेजार असता याकोबाचे दोन मुलगे, म्हणजे दीनेचे भाऊ शिमोन व लेवी ह्यांनी आपापली तलवार हाती घेऊन त्या नगरावर अचानक छापा घातला आणि तेथील सर्व पुरुषांची कत्तल केली. हमोर व त्याचा मुलगा शखेम ह्यांचाही तलवारीने वध करून ते दीनेस शखेमाच्या घरातून काढून घेऊन गेले. मग याकोबाच्या मुलांनी त्या वध केलेल्यांवरून जाऊन ते नगर

लुटले, कारण त्यांनी त्यांची बहीण दीना हिला भ्रष्ट केले होते. त्यांची शेरडेमेंढरे, गाईबैल, गाढवे आणि त्या नगरातले व शेतातले होते नव्हते ते सारे त्यांनी घेतले. त्यांचे अवघे धन, त्यांची सर्व मुलेबाळे व स्त्रिया आणि त्यांच्या घरात जे काही सापडले ते सगळे हस्तगत करून त्यांनी लुटले.

अब्राहामाने आपल्या पुतण्याचे प्राण वाचवण्यासाठी केलेल्या कृतीचे बीज पुढे लेवी आणि शिमोन यांच्या आयुष्यात अधिक प्रचंड स्वरूपात प्रकट झाले, जेव्हा त्यांच्या इतर भावांनी कपटाने शेकेमकरांना सुंता करण्याची अट घालून त्यांना जाळ्यात अडकवले. याकोब खरोखरच आर्ततेने म्हणू शकला की त्याची संतती कनानी व परिझी लोकांच्या नजरेत कलंकित होईल आणि जशी त्यांनी तलवार उचलली होती, तशी तलवार पिढ्यानपिढ्या त्यांचा पाठलाग घेईल. आपण असे दृश्य पाहतो का की लेवीची मुले आपल्या पित्याची ही कहाणी सांगत होती की त्याने आपल्या बहिणीच्या बाजूने उभे राहत शेकेमकरांना ठार केले? लेवीची काही संतती या कृतीबद्दल अभिमान बाळगण्याचा मोह पडणार नाही काय की त्यांच्या पित्याने आपल्या बहिणीचे रक्षण केले? सैतानाने त्यांना असे सुचवले नसेल काय की त्याची कृती योग्य होती कारण ते आत्मसंरक्षण होते? आपल्या पूर्वजाला निर्दयी खून करणारा मानून त्याची लाज पिढ्यानपिढ्या वाहून नेण्यापेक्षा इतिहासाचे असे स्पष्टीकरण स्वीकारणे किती सोपे नसेल?

या सर्व इतिहासाचा प्रवाह आता मोशेच्या पावलांबरोबर यहोशवाकडे जात आहे. माझा विचार मोशेच्या जीवनातील आधीच्या घटनेकडे सरकतो. आपल्या लोकांपैकी एकाचे रक्षण करण्याचा तोच मोह मोशेसमोर आला होता जेव्हा एका मिसरी गुलाम-मालकाने त्याच्या एका नातलगाला मारहाण केली. त्याच्या वडिलाप्रमाणेच लेवीचा उग्र संताप त्याच्यात उफाळून आला; तलवार उगारली गेली आणि राग शमवला गेला.

मोशेने मिसरी मनुष्याला ठार मारण्यात घाई केली. त्याला असे वाटले की इस्राएली लोकांना समजेल की देवाच्या विशेष योजनेंतर्गत त्याला त्यांना सोडवण्यासाठी उठवले आहे. पण प्रभूने हे कार्य मोशेसारखे युद्धाद्वारे पूर्ण करायचे ठरवले नव्हते, तर स्वतःच्या सामर्थ्याने, जेणेकरून सर्व गौरव केवळ त्याच्याच नावे जाईल. तरीसुद्धा ही उतावळी कृती देखील देवाने आपल्या हेतूसाठी वळवून घेतली. — ST, 19 फेब्रुवारी, 1880

चाळीस वर्षे जंगलात राहून मोशे स्वतःच्या निर्णयांवर आधारलेले आपल्या लोकांचे रक्षण करण्याच्या मोहातून मुक्त झाला होता काय? मोशेला हे कळाले होते काय की अमालेकी लोकांनी आधीच छावणीतल्या काही दुर्बळांना ठार मारले होते? आपल्या मृत्यूच्या आधी मोशेने हे आठवले:

अनुवाद २५:१७-१९ तुम्ही मिसर देशातून बाहेर निघालात तेव्हा वाटेने अमालेक तुमच्याशी कसा वागला ह्याची आठवण ठेवा; वाटेत तुला गाठून तू थकला भागलेला असताना त्याने देवाला न भिता दमून मागे पडलेल्या तुझ्या सगळ्या लोकांवर हल्ला चढवून त्यांना ठार मारले. म्हणून तुझा देव परमेश्वर जो देश तुला वतन म्हणून देत आहे त्यात चोहोकडल्या सर्व शत्रूंपासून तुझा देव परमेश्वर ह्याने तुला विश्राम दिल्यावर अमालेकाची आठवण पृथ्वीतलावरून बुजवून टाक; विसरू नकोस.

हे सर्व काही एकत्र आले होते काय जसे सैतानाने ठरवले होते ज्यायोगे इस्राएल पुन्हा तलवार उचलेल आणि जगाच्या नजरेत कलंकित होईल? हे सैतानाचेच नियोजन होते काय, की देवाच्या स्वभावाचे चुकीचे चित्रण युगानुयुगे होत राहावे म्हणून? इस्राएली स्वतःच देवाच्या स्वभावाचा गैरसमज करून बसले होते; तर मग तलवार उचलणे हे केवळ त्या देवाचे प्रगटीकरण नव्हते काय जो देव त्यांनी स्वतःच्या कल्पनेत घडवला होता? जर हा कथित देव त्यांना आवश्यक तेव्हा पाणीही देऊ शकत नसेल, तर अमालेकींच्या हातून ते मरत असताना त्याला याची कितीशी पर्वा असेल?

प्रेरणा आपल्याला सांगते की देवाने कधीही वचनभूमी जिंकण्यासाठी युद्धाचा मार्ग निवडलेला नव्हता. मग असे ठामपणे म्हणणे सुरक्षित नाही काय की अमालेकींशी तलवारीने लढण्यासाठी यहोशवाला बोलावण्याची ही कृती ज्यासाठी ना आदेश होता ना प्रार्थना व जे देवाच्या योजनेत कधीच नव्हते? इस्राएलला अमालेकांवर विजय मिळवण्यासाठी जो महान संघर्ष झाला आणि ज्यासाठी प्रदीर्घ व मनापासून प्रार्थना आवश्यक ठरल्या, यावरून स्पष्ट होते की हा देवाचा मूळ हेतू नव्हता. तरीसुद्धा देवाने त्यांना हा मार्ग चालू दिला, कारण बहुतेक इस्राएली देवाला हिंस्र व युद्धप्रिय मानत होते. जेव्हा मिसरांचा संहार करण्यास सैतानाला मुभा देण्यात आली, तेव्हा त्या संपूर्ण काळात तो इस्राएली लोकांना हेच पटवून सांगत होता की त्यांचा देवच या

गोष्टी करीत आहे. मिसरमधील संकटांच्या घटनांचे स्पष्टीकरण जाणून घेण्यासाठी "मिसरामधील कालवरी" हे पुस्तक पहा.

एकदा तलवार उचलण्याचे पाऊल उचलले की पुन्हा तलवारीचा आधार न घेणे फारच कठीण होते. अमालेकांबरोबरच्या घटनांनंतर देवाने त्यांना सांगितले की तलवारीचा वापर न करता एक वेगळा मार्ग त्याच्याकडे आहे (निर्गम 23:27-30). पण इस्राएल लोकांना देवाचा खरा स्वभाव दिसेपर्यंत त्यांना पुन्हा पुन्हा तलवार उचलण्याचा मोह होत राहणार होता.

कोरह, दाथान, अबीराम आणि २५० अधिपतींच्या गोष्टीत आपण पाहतो की, देव त्यांना जंगलात ठार करणार या भीतीमुळे त्यांनी मोशे आणि अहरोन यांच्या ऐवजी दुसरे नेतृत्व शोधले. आणि जेव्हा ते कनानच्या सीमेजवळ आले तेव्हा त्यांनी त्या भूमीबद्दल वाईट अहवाल दिला, कारण त्यांना विश्वास बसत नव्हता की देव त्यांच्यावर प्रेम करतो आणि त्यांच्या भल्यासाठी कार्य करेल. त्यांनी देवाचे सर्व संरक्षण व काळजी दुर्लक्षित केली आणि केवळ नकारात्मक गोष्टींवर लक्ष केंद्रित केले. या बाबतीत सैतानाला त्यांना फसवणे अगदी सोपे होते, कारण ते अशा देवावर विश्वास ठेवत होते जो त्यांना ठार करायला पाहत होता आणि जो कधीही आपले मन बदलू शकतो. जेव्हा जेव्हा सैतानाला त्यांच्या संरक्षणाच्या कुंपणात प्रवेश करून इस्राएली लोकांना इजा करण्याची परवानगी मिळाली, तेव्हा तो त्यांना हेच पटवून देत असे की देव स्वतः आपल्या हाताने थेट त्यांना शिक्षा करत आहे. आपल्या लोकांनी स्वतःबद्दल अशा प्रकारच्या खोट्या गोष्टींवर विश्वास ठेवणे देवासाठी किती दुःखदायक असले पाहिजे!

गणना १४:२-३ सर्व इस्राएल लोक मोशे आणि अहरोन ह्यांच्याविरुद्ध कुरकुर करू लागले; सर्व मंडळी त्यांना म्हणाली, “आम्ही मिसर देशात मेलो असतो तर बरे झाले असते किंवा ह्याच रानात मेलो असतो तरी बरे झाले असते. तलवारीने आमचा निःपात व्हावा म्हणून परमेश्वर आम्हांला ह्या देशात का नेत आहे? आमच्या बायकामुलांची लूट होईल! आम्ही मिसर देशात परत जावे हेच बरे नव्हे काय?”

गणना १४:२२-२३ आणि ह्या सर्व लोकांनी माझा महिमा आणि मिसर देशात व रानात मी केलेली चिन्हे पाहूनही दहादा माझी परीक्षा पाहिली आणि माझे सांगणे ऐकले नाही; म्हणून जो देश मी त्यांच्या पूर्वजांना शपथपूर्वक देऊ केला आहे तो खरोखर त्यांच्या दृष्टीस पडायचा नाही; ज्यांनी मला तुच्छ लेखले त्यांतले कोणीही

तो देश पाहणार नाहीत.

जेव्हा इस्राएल लोकांना त्यांच्या पापामुळे भूमी मिळवण्यासाठी वर जाता येणार नाही असे सांगण्यात आले, तेव्हा त्यांनी पुन्हा बंड केले आणि देवाने आदेश दिला नव्हता तरी वर जाऊन लढायचे ठरवले.

चाळीस वर्षांनंतर...

इस्राएल लोकांनी वारंवार असे जाहीर केले होते की त्यांना भीती वाटते की देव त्यांना जंगलात ठार मारेल. आपण पुढे थोडे सविस्तर पाहू, की देवाने त्यांच्या स्वतःच्या देवाविषयीच्या कल्पनेलाच त्यांच्यावर न्याय करु दिला. एक संपूर्ण पिढी जंगलात नाश पावली त्या संहारकाच्या हातून, ज्याने त्यांना या मूर्तिपूजेत फसवले होते की देव म्हणजे असा जो त्यांना जंगलात ठार मारू इच्छितो.

ईयोब ३:२५ मला कशाचीही भीती वाटली तर तेच माझ्यावर येते. कशानेही मला थरकाप झाला तर ते माझ्यावर येते.

ईयोबाला फार मोठी भीती वाटत होती की त्याच्यावर आपत्ती कोसळेल. हे त्याच्या जीवनात घडले, त्याला कारण त्याच्या भीतीत काही भाग होता काय? नवीन जागतिक व्यवस्थेची (एक नियम प्रणाली) आणि मृत्यू छावण्यांची सतत मनात घर करून बसलेली भीती हे खरोखरच सैतानाला ते घडवून आणण्यासाठी संधी मिळवून देऊ शकते काय?

जेव्हा चाळीस वर्षे संपली आणि एक अख्खी पिढी मृत्यू पावली, तेव्हा ते पुन्हा सीमेजवळ आले. पित्यांचे पाप अजूनही त्यांच्या मुलांच्या तोंडातच होते.

गणना २१:५ ते परमेश्वराविरुद्ध व मोशेविरुद्ध असे बोलू लागले की, “तुम्ही आम्हांला मिसर देशातून काढून ह्या रानात मरायला कशाला आणले? येथे तर अन्न नाही व पाणीही नाही, आणि ह्या हलक्या अन्नाला आम्ही कंटाळलो आहोत.”

ते दक्षिणेकडे त्यांच्या प्रवासात पुढे जात असताना त्यांचा मार्ग एका उष्ण, वाळुमय दरीतून गेला जिथे सावली नव्हती, हिरवळ नव्हती. तो मार्ग लांब आणि कठीण

भासत होता, आणि ते थकले व तहानेने व्याकुळ झाले. पुन्हा एकदा त्यांनी आपल्या विश्वास व संयमाच्या परीक्षेत अपयश पत्करले. आपल्या अनुभवांच्या काळ्या बाजूवरच वारंवार लक्ष केंद्रित करत ते देवापासून अधिकाधिक दूर गेले. कादेश येथे पाणी संपल्यावर त्यांनी कुरकुर केली होती, ती कुरकुर केली नसती तर एदोमभोवती वळसा घालण्याचा प्रवास त्यांना टाळता आला असता ही गोष्ट त्यांनी विसरली. देवाने त्यांच्या हितासाठी कितीतरी उत्तम योजना आखल्या होत्या. त्यांच्या पापाची शिक्षा देवाने किती हलकी केली याबद्दल त्यांचे हृदय कृतज्ञतेने भरलेले असायला हवे होते. पण त्याऐवजी, त्यांनी स्वतःलाच हे समजावले की जर देव आणि मोशे मध्ये पडले नसते, तर ते आतापर्यंत वचनभूमीवर अधिकार गाजवत असते. स्वतःच संकट ओढवून घेतल्यानंतर, देवाने ज्या पेक्षा सोपे जीवन त्यांच्या वाट्याला ठरवले होते त्यापेक्षा अधिक कठीण जीवन त्यांनी स्वतः निर्माण केले; आणि मग त्यांनी आपल्या सर्व दुर्दैवांचा दोष देवावर टाकला. अशा रीतीने त्यांनी देवाने त्यांच्याशी केलेल्या वागणुकीविषयी कटु विचार बाळगले आणि अखेरीस ते प्रत्येक गोष्टीबद्दल असमाधानी झाले. मिसर त्यांना आता स्वातंत्र्यापेक्षा आणि देव ज्या भूमीकडे नेत होता त्या भूमीपेक्षा अधिक तेजस्वी व आकर्षक वाटू लागले.

इस्राएल लोकांनी असमाधानाच्या भावनेत रममाण होऊन, आपल्याला मिळालेल्या आशीर्वादांबद्दलही दोष काढायला सुरुवात केली. "आणि लोक देवाविरुद्ध व मोशेविरुद्ध बोलले, म्हणाले, तू आम्हांला मिसरमधून का वर आणलेस? की आम्ही या जंगलात मरावे? कारण येथे भाकर नाही, पाणी नाही; आणि आमच्या आत्म्याला ही हलकी भाकर कंटाळवाणी झाली आहे."

मोशेने लोकांसमोर त्यांचे हे मोठे पाप प्रामाणिकपणे मांडले. केवळ देवाच्या सामर्थ्यानेच त्यांचे रक्षण झाले होते "त्या महान व भयंकर जंगलात जिथे ज्वलंत सर्प, विंचू, व दुष्काळ होता, जिथे पाणी नव्हते." (अनुवाद 8:15). त्यांच्या प्रवासातील प्रत्येक दिवस हा देवाच्या दयाळू चमत्काराने सुरक्षित ठेवला गेला होता. देवाच्या नेतृत्वाच्या संपूर्ण मार्गात त्यांना तहान भागवण्यासाठी पाणी मिळाले, भूक भागवण्यासाठी स्वर्गातून भाकर मिळाली, आणि दिवसा सावलीच्या ढगाखाली व रात्री अग्नीच्या खांबाखाली शांती व सुरक्षितता मिळाली. देवदूतांनी त्यांना सेवा दिली, जेव्हा ते दगडी पर्वत चढत होते किंवा जंगलातील कठीण वाटा ओलांडत होते. त्यांनी जरी अनेक कष्ट सहन केले, तरी त्यांच्या सैन्यात एकही अशक्त नव्हता. त्यांच्या लांबच्या प्रवासात त्यांच्या पायांना सूज आली नव्हती, त्यांच्या कपड्यांचेही

आयुष्य जुने झाले नव्हते. देवाने त्यांच्या पुढे जंगली हिंस्त्र प्राणी आणि जंगलातील तसेच वाळवंटातील विषारी सरपटणारे प्राणी वश केले होते. आणि जर या सर्व प्रेमळ चिन्हांनंतरही लोक कुरकुर करत राहिले, तर परमेश्वर आपले संरक्षण मागे घेईल जोपर्यंत ते त्याच्या दयाळू काळजीची कदर करायला शिकत नाहीत आणि पश्चात्ताप व नम्रतेने त्याच्याकडे परत येत नाहीत. {PP 428.3}

मोशे आज्ञाभंगात खडकावर प्रहार करतो

इस्राएल लोक देवापासून अधिकाधिक दूर जात होते, आणि त्याच्या स्वभावाची ओळख पटवण्याची व त्याची कदर करण्याची त्यांची क्षमता दिवसेंदिवस कमी होत चालली होती. चाळीस वर्षांनंतर इस्राएल पुन्हा त्याच गोष्टीवर आला म्हणजे पाण्याविषयी कुरबुर करण्याच्या बाबतीत आणि यावेळी त्यांनी पुन्हा तशीच प्रतिक्रिया दिली, फक्त अधिक थेट स्वरूपात.

गणना २१:५ ते परमेश्वराविरुद्ध व मोशेविरुद्ध असे बोलू लागले की, “तुम्ही आम्हांला मिसर देशातून काढून ह्या रानात मरायला कशाला आणले? येथे तर अन्न नाही व पाणीही नाही, आणि ह्या हलक्या अन्नाला आम्ही कंटाळलो आहोत.”

या सर्व काळात सैतान मोशेला सतत प्रवृत्त करत होता की त्याने या दुःखी व दीन झालेल्या लोकांचा त्याग करावा. देवाने मोशेची या मुद्द्यावर त्याच्या स्वतःच्या हितासाठी परीक्षा घेतली होती, जेव्हा मोशे पर्वतावर देवाबरोबर होता आणि इस्राएली लोक सोनेरी वासराची उपासना करत होते१ area(निर्गम 32:9-14). त्या वेळी मोशेने ख्रिस्ताच्या आत्म्याचा प्रतिसाद देत देवाला लोकांना क्षमा करण्याची विनंती केली आणि देवाने कृपापूर्वक त्यांना क्षमा केली. परंतु आता, इस्राएल पूर्वीपेक्षा अधिक वाईट अवस्थेत पोहोचला असल्याचे पाहून, मोशे मोहास बळी पडला.

गणना २०:१०-११ मोशे व अहरोन ह्यांनी मंडळीला खडकासमोर जमा केले, आणि त्यांना मोशे म्हणाला, “अहो, बंडखोरांनो, ऐका; तुमच्यासाठी आम्ही ह्या खडकातून पाणी काढायचे काय?” मग मोशेने हात उचलून त्या खडकावर दोनदा काठी मारली, तेव्हा त्यातून विपुल पाणी वाहू लागले, आणि ती मंडळी व त्यांची जनावरे पाणी

प्याली.

मोशे या मोहात पडताच, त्याने सैतानाला इस्राएली लोकांच्या मनावर अधिक प्रभाव टाकण्याचा मार्ग खुला करून दिला. मोशेने त्यांच्या वतीने प्रार्थना केली होती, आणि अनेक प्रकारे तो त्यांच्यामध्ये आणि सैतानामध्ये उभा राहिला होता. तरीदेखील या पावलामुळे सैतानाला लाभ मिळाला. या अपयशामुळे अहरोनाचे प्राण घेता आले याचा सैतान आनंद साजरा करीत होता.

गणना २०:२४ "अहरोन आता आपल्या पूर्वजांना जाऊन मिळेल; जो देश मी इस्राएल लोकांना दिला आहे त्यात त्याचा प्रवेश होणार नाही; कारण तुम्ही मरीबाच्या पाण्याजवळ माझ्या आज्ञेचे उल्लंघन करून बंड केले.

इस्राएलाने प्रतिज्ञा घेतली

इस्राएली लोकांच्या मनावर अधिक प्रवेश मिळाल्यानंतर, सैतानाने त्यांना देवाशी एक प्रतिज्ञा करण्यास उद्युक्त केले त्या देवाशी, ज्याची त्यांनी अशी कल्पना केली होती की तो लोकांना ठार मारण्यात आनंद मानतो. त्यांच्या पापांमुळे त्यांच्यावर दुसऱ्या एका जमातीने हल्ला केला होता, आणि आता निराशेच्या भरात त्यांनी एक प्रतिज्ञा केली.

गणना २१:१-३ अथारीमच्या वाटेने इस्राएल लोक येत आहेत असे नेगेब प्रदेशात राहणाऱ्या अरादाच्या कनानी राजाने ऐकले, तेव्हा त्याने इस्राएलांशी युद्ध करून कित्येकांना कैद केले. तेव्हा इस्राएलाने परमेश्वराला असा नवस केला की, "जर तू खरोखर ह्या लोकांना माझ्या हाती देशील तर मी त्यांच्या नगरांचा समूळ नाश करीन." इस्राएलाचे हे म्हणणे ऐकून परमेश्वराने कनानी लोकांना त्याच्या हाती दिले आणि त्याने त्यांचा व त्यांच्या नगरांचा समूळ नाश केला; म्हणून त्या ठिकाणाचे नाव हर्मा (म्हणजे विनाश) असे पडले.

देवाने इस्राएली लोकांना त्यांच्या शत्रूंचा संहार करण्याची आज्ञा दिलेली नव्हती. पण देवाविषयीच्या त्यांच्या चुकीच्या समजुतीमुळे त्यांना असे वाटले की देवालाच अशा रक्तलालसेच्या प्रतिज्ञामध्ये आनंद मिळेल, आणि त्यामुळेच तो त्यांच्यावर प्रसन्न

होईल आणि त्यांना मदत करेल. शास्त्र सांगते की देवाने त्यांच्या आवाजाकडे लक्ष दिले. पण देवाने त्यांच्या आवाजाकडे लक्ष का दिले? यातून तर त्यांच्या मनात ही कल्पना अधिक घट्ट झाली नाही का की देवाला त्यांच्या शत्रूंचा वध करणे आवडते? याचे उत्तर "मोहरांचा दृष्टांतात" सापडते.

लूक १९:२०-२३ मग आणखी एक येऊन म्हणाला, 'महाराज, ही पाहा आपली मोहर. ही मी रुमालात बांधून ठेवली होती. कारण आपण करडे असल्यामुळे मला आपली भीती वाटली; जे आपण ठेवले नाही ते उचलून घेता व जे आपण पेरले नाही त्याची कापणी करता.' तो त्याला म्हणाला, 'अरे दुष्ट दासा, मी तुझ्याच तोंडाने तुझा न्याय करतो. मी करडा माणूस आहे, जे मी ठेवले नाही ते उचलून घेतो व जे मी पेरले नाही त्याची कापणी करतो, हे तुला ठाऊक होते काय? मग तू माझा पैसा पेढीवर का ठेवला नाहीस? ठेवला असतास तर मी येऊन तो व्याजासह वसूल केला असता.'

आळशी दासाने आपल्या स्वामीला कठोर, रागीट मनुष्य समजले. आणि जसा त्याचा हा विश्वास होता, तसाच त्याच्यावर न्यायही झाला. शास्त्र सांगते:

याकोब २:१२-१३ स्वतंत्रतेच्या नियमाने तुमचा न्याय ठरणार आहे, हे लक्षात घेऊन बोला व वागा. कारण ज्याने दया केली नाही त्याचा न्याय दयेवाचून होईल; दया न्यायावर विजय मिळवते.

ज्या मनुष्याला देवाविषयी चुकीची समजूत होती, त्याला देवाने त्याच्या स्वतःच्या कल्पनांप्रमाणेच न्याय होऊ दिला. देव हे कसे करतो?

गलतीकरांस ६:७ फसू नका; देवाचा उपहास व्हायचा नाही; कारण माणूस जे काही पेरतो त्याचेच त्याला पीक मिळेल.

निर्गम ३४:७ हजारो जणांवर दया करणारा, अन्याय, अपराध व पाप ह्यांची क्षमा करणारा, (पण अपराधी जनांची) मुळीच गय न करणारा, असा तो वडिलांच्या दुष्टाईबद्दल पुत्रपौत्रांचा तिसऱ्या व चौथ्या पिढीपर्यंतही समाचार घेतो."

जेव्हा पालक किंवा शासक पापाला शिक्षा देण्याचे आपले कर्तव्य टाळतात, तेव्हा देव स्वतः तो विषय हातात घेतो. तो आपली रोखून ठेवणारी शक्ती काही प्रमाणात दुष्ट शक्तींवरून मागे घेतो, ज्यामुळे अशी परिस्थिती निर्माण होते की पापालाच पापाने शिक्षा मिळते. (PP 727)

इस्राएलभोवतीची राष्ट्रे बरीच वर्षे देवाच्या संरक्षणाच्या सीमारेषेपलीकडे गेली होती. इस्राएलने देवाचा प्रेमळ स्वभाव मान्य करायचा नाकार दिला. ते हट्टाने हेच मानत राहिले की देव त्यांना व इतर सर्वांना नष्ट करायचे इच्छितो. जेव्हा इस्राएल देवाशी अशी शपथ करू लागला की आपण शत्रूंना ठार मारू, तेव्हा देवाने त्यांच्या आवाजाला प्रतिसाद दिला. पण तो प्रतिसाद त्यांच्या निष्ठेमुळे मिळालेला पुरस्कार नव्हता, तर त्यांना त्यांच्या देवाविषयीच्या खोट्या समजुतींना घट्ट धरून ठेवू देणे आणि पापाला पापाने शिक्षा व्हावी यासाठी होता. त्याने पित्यांचे अधर्म मुलांवर उतरू दिले, जसे त्याने पूर्वी सांगितले होते. या संदर्भात, इस्राएलला शत्रूंवर विजय मिळू देणे म्हणजे प्रभूने त्यांना त्यांच्या या विश्वासात घट्ट होऊ देणे की देव खुनी आहे. त्याने दीर्घकाळ त्यांच्यावर विपुल आशीर्वादांचा वर्षाव करून आपला खरा प्रेमळ स्वभाव दाखविण्याचा प्रयत्न केला; परंतु शेवटी त्यांना त्यांच्या निर्दयी खोट्या समजुतींना चिकटून राहू दिले आणि त्याच समजुतीनुसार त्यांच्यावर न्याय होऊ दिला.

देव इस्राएलाला जे हवे होते ते देत आहे

कानानच्या सीमेवरील इस्राएलच्या पहिल्या अपयशापूर्वीच आपण पाहतो की इस्राएली त्यांच्या मांसाच्या इच्छेबद्दल कुरकुर करत होते. त्यांना मांस खायचे आहे म्हणून ते आपल्या तंबूमध्ये रडत होते. या वेळी मोशेने परमेश्वराकडे त्याला वाहून न्यायाला लागणाऱ्या ओझ्याबद्दल तक्रार केली.

गणना ११:१०-११ सर्व कुटुंबांतील लोक आपापल्या तंबूच्या दारांशी रडताना मोशेने ऐकले; व त्यांच्यावर परमेश्वराचा कोप फार भडकला; मोशेलाही वाईट वाटले. मोशे परमेश्वराला म्हणाला, "तू आपल्या दासाला दुःख का देत आहेस? तू ह्या सर्व लोकांचा भार माझ्यावर घालत आहेस, ह्यावरून माझ्यावर तुझी कृपादृष्टी नाही असे दिसते; असे का?

मोशेसाठी आलेल्या या परीक्षेत त्याच्या स्वभावातील असे घटक उघडकीस येतात, जे अजूनही देवाच्या स्वभावाविषयीच्या चुकीच्या समजुतीचे प्रतिबिंब होते.

गणना ११:१४-१५ मला एकट्याला ह्या सर्व लोकांचा भार सहन होत नाही; ते मला

फारच जड जात आहे. मला तू असेच वागवणार असलास तर मला एकदाचा मारून टाक; तुझी कृपादृष्टी माझ्यावर असली म्हणजे माझी दुर्दशा मला पाहावी लागणार नाही.”

मोशे देवाला विनंती करतो की त्याला ठार मारावे, म्हणजे तो या ओझ्यातून मुक्त होईल. एलियालाही इजबेलशी सामना करताना याचप्रकारचा अनुभव आला होता. जे कोणी परिस्थितींनी पूर्णपणे गिळंकृत झालेले असतात ते मोशेच्या भावनांना समजू शकतात; तरी या भावना देवावर आणि त्याच्या कार्यपद्धतीवरच्या विश्वासाचा अभावच दर्शवतात. मोशेची मदत करण्यासाठी देवाने आज्ञा केली:

गणना ११:१६ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तुझ्या माहितीतले इस्राएल लोकांचे जे वडील व अंमलदार आहेत त्यांच्यातून सत्तर जण निवडून त्यांना दर्शनमंडपाजवळ माझ्याकडे घेऊन ये. तेथे त्यांनी तुझ्याबरोबर उभे राहावे.

परंतु देवाची मूळ योजना या सत्तर जणांना नेमण्याची नव्हती.

परमेश्वराने मोशेला स्वतःसाठी सर्वांत विश्वासू आणि कार्यक्षम पुरुष निवडण्याची परवानगी दिली, जे त्याच्यासोबत जबाबदारी वाटून घेतील. त्यांच्या प्रभावामुळे लोकांच्या हिंसाचाराला आळा घालण्यास आणि बंडखोरी शांत करण्यास मदत झाली असती; तरीसुद्धा त्यांच्या पदोन्नतीमुळे अखेरीस गंभीर वाईट परिणाम घडले. देवाच्या सामर्थ्याची आणि चांगुलपणाची त्याने बघितलेली पुरावे लक्षात घेता, जर मोशेने त्यानुसार विश्वास दाखविला असता, तर हे लोक कधीच निवडले गेले नसते. पण त्याने स्वतःच्या ओझ्यांचा आणि सेवेचा इतका मोठेपणा केला की, जवळजवळ हे विसरला की तो फक्त एक साधन आहे ज्याद्वारे देव कार्य करीत होता. इस्राएलासाठी शाप ठरलेल्या कुरकुरीच्या आत्म्याला अगदी थोडाही वाव देण्यात त्याला क्षमा करता आली नाही. जर त्याने पूर्णपणे देवावर अवलंबून राहिले असते, तर परमेश्वर त्याला सतत मार्गदर्शन करीत राहिला असता आणि प्रत्येक संकटासाठी त्याला सामर्थ्य दिले असते. (PP 380)

या प्रक्रियेतून उद्भवलेल्या पहिल्या प्रश्नांपैकी एक म्हणजे, मोशेने सत्तर ज्येष्ठांची नेमणूक करताना अहरोन आणि मरियम ह्यांचा सल्ला घेतला नाही, म्हणून त्यांना आपली उपेक्षा झाल्याचे वाटले. यामुळे पुढे आणखी अडचणी निर्माण झाल्या.

जेव्हा मोशेने परमेश्वराला सांगितले की तो लोकांचे ओझे एकट्याने वाहू शकत

नाही, आणि देवाने त्याला सत्तर ज्येष्ठांची निवड करण्यास सांगितले, आणि त्यांच्यावरही मोशेसारखाच आत्मा ठेवला, तेव्हा अहरोन आणि मरियम हे याबद्दल मत्सराने भरले कारण त्यांच्याशी या बाबतीत काहीही विचारविनिमय झाला नव्हता. (1SP 285)

यानंतर परमेश्वराने इस्राएल लोकांना त्यांच्या मनातील इच्छा म्हणजे मांसाहार दिला.

या प्रसंगात परमेश्वराने लोकांना त्यांच्या चांगल्यासाठी नसलेले त्यांना दिले, कारण ते त्यावर आग्रही होते. ते परमेश्वराकडून फक्त तेच मिळविण्यास तयार नव्हते जे त्यांच्या चांगल्यासाठी होते. उलट, जे त्यांना हानिकारक ठरले असते, ते न मिळाल्यामुळे त्यांनी मोशेवर आणि परमेश्वरावर बंडखोर कुरकुरी केली. (1SP 284)

याचप्रमाणे, इस्राएलने कनानी राजा अराद याचा वध करण्याची शपथ घेतली तेव्हा देखील देवाने त्यांची मागणी ऐकली. आणि त्यांना त्यांच्या चांगल्यासाठी नसलेलेच मिळाले, कारण ते त्यावर आग्रही होते.

म्हणून आपण सत्तर वडिलांच्या नियुक्तीमध्ये आणि लावे पाठवण्यात पाहतो की देव इस्राएलला अशा गोष्टी देत होता ज्या त्यांना हव्या होत्या पण ज्या त्यांच्यासाठी चांगल्या नाहीत हे त्याला माहित होते.

दहशतीच्या मूर्तीचे प्रकाशन

एक महत्त्वाचा मुद्दा निर्गम 23:27 मध्ये देवाने त्यांना जे सांगितले ते लक्षात घेण्यासारखे आहे:

निर्गम २३:२७ ज्या ज्या लोकांच्या विरुद्ध तू जाशील त्यांना मी आधीच दहशत घालून त्यांची फसगत करीन. तुझ्या सर्व शत्रूंना पाठ दाखवायला लावीन.

कानानमधील आजूबाजूच्या सर्व राष्ट्रांचा देवांबद्दलचा दृष्टिकोन अत्यंत संतप्त आणि हत्याराचा होता. काही राष्ट्रे आपल्या मुलांना त्यांच्या देवांसाठी बलिदान देत

होती; हे दाखवते की त्यांना त्यांच्या देवांचा अत्याचारी आणि हत्यारेपणाचे स्वरूप कसे दिसायचे. निर्गम 23:27 मधील “भय” हा शब्द “प्रतिमा” किंवा “मूर्ती” असा अर्थ देतो, जसे यिर्मया 50:38 मध्ये आहे.

यिर्मया ५०:३८त्याच्या जलप्रवाहांना झळ लागेल व ते सुकून जातील; कारण तो देश कोरीव मूर्तींचा आहे, त्यातील लोकांना मूर्तींचे वेड लागले आहे.

जेव्हा राष्ट्रे भय आणि मृत्यूच्या देवांची पूजा करीत होते, तेव्हा देवाने इस्राएलच्या पापामुळे त्या राष्ट्रांवर जे त्यांना भय वाटत होते आणि जे त्यांना विश्वास होता ते घडू दिले. पौल परकीय लोकांबद्दल बोलताना सांगतो की:

रोमकरांस १:३२ जे ह्या रीतीने वागतात ते मरणास पात्र आहेत, हा देवाचा निर्णय त्यांना ठाऊक असूनही ते स्वतः त्याच गोष्टी करत असतात; इतकेच केवळ नव्हे तर त्या करणाऱ्यांना संमतीही देतात.

कानानी लोकांच्या पापांमुळे उद्भवलेला अपराधबोध त्यांच्यामध्ये मृत्यू आणि नाश ह्याबद्दल भय निर्माण करत होता. जेव्हा सैतानाने इस्राएलच्या हृदयात असा विश्वास रुजवला की देव त्यांचा संहार करायला इच्छित आहे, तेव्हा त्यानंतर त्याने इस्राएलला प्रेरित केले की हे राष्ट्र संहार करण्याची शपथ घेणे आवश्यक आहे, कारण देवाने त्यांचे रक्षण थांबवले होते त्यांच्या पापाचा कट पूर्ण झाला होता. म्हणून, देवाने जसे भाकीत केले होते, त्यांच्या पूजलेल्या खोट्या देवाचा भय त्यांच्यावर येऊन ठेपला. परंतु हे त्यांच्या वर इस्राएल लोकांद्वारे आले, त्यांच्या स्वतः-नाशकारी मार्गांनी नव्हे.

दया न दाखवता न्याय

इस्त्राएलला जे हवे होते ते देव देत होता हे स्पष्ट करणारा एक संकेत अनुवाद ७:२ मध्ये दिसते.

अनुवाद ७:२ आणि तुझा देव परमेश्वर त्यांना तुझ्या हवाली करील व तू त्यांचा

पराभव करशील, तेव्हा त्यांचा समूळ नाश कर; त्यांच्याशी करारमदार करू नकोस व त्यांच्यावर दया करू नकोस.

शत्रूंना पूर्णपणे निःसहानुभूतीने नष्ट करण्याचा आदेश, जो इस्त्राएलाने कल्पना केलेल्या देवाशी सुसंगत वाटत होता, ते खऱ्या स्वर्गीय देवाचे प्रतिबिंब नव्हते. बायबल सांगते की ज्यांनी दया दाखवली नाही त्यांना दया न करता न्याय दिला जातो.

याकोब २:१३ कारण ज्याने दया केली नाही त्याचा न्याय दयेवाचून होईल; दया न्यायावर विजय मिळवते.

हे वचन दोन अर्थांनी समजले जाऊ शकते: ज्यांनी दया दाखवली नाही, ते इतरांवर दया न करता न्याय करतील, आणि ज्यांनी दया दाखवली नाही, त्यांच्यावर न्याय होताना त्यांना दया मिळणार नाही. निःसहानुभूती न्यायाची ही कल्पना सैतानाच्या मनाचे प्रतिबिंब आहे.

सैतानाची निंदा करणारी शक्ती त्याला असे न्यायाचे तत्त्वज्ञान घालण्यास प्रवृत्त करते जे दयेशी सुसंगत नाही. तो देवाचा आवाज आणि शक्ती म्हणून काम करत असल्याचा दावा करतो, त्याचे निर्णय न्याय आहेत, शुद्ध आहेत आणि दोषमुक्त आहेत असे सांगतो. त्यामुळे तो न्यायाच्या आसनावर बसतो आणि जाहीर करतो की त्याच्या सल्ल्यांमध्ये चुका नाहीत. येथे त्याचा निःसहानुभूती न्याय, खोटा न्याय, देवाला अस्वस्थ करणारा न्याय प्रकट होतो. एलेन व्हाइट, पत्र १६ए १८९२:

शास्त्रे स्पष्ट करतात की देव नेहमी दयाळू आहे;

निर्गम ३४:६ परमेश्वराने त्याच्या समोरून जाताना अशी घोषणा केली : “परमेश्वर, परमेश्वर, दयाळू व कृपाळू देव, मंदक्रोध, दयेचा व सत्याचा सागर,

१ इतिहास १६:३४ परमेश्वराचे उपकारस्मरण करा, कारण तो चांगला आहे; त्याची दया सनातन आहे.

त्याचा न्याय कधीही त्याच्या दयाशिवाय नाही. ही कल्पना सैतानाचीच आहे. यरुशलेमच्या नाशाच्या घटनांचा विचार करा:

यहुदी लोकांनी स्वतःसाठीच बेड्या तयार केल्या होत्या; त्यांनी स्वतःसाठी सूडाचा प्याला भरला होता. एक राष्ट्र म्हणून त्यांच्यावर जो संपूर्ण नाश ओढवला, आणि

विखुरल्यानंतर त्यांच्यावर जी भयंकर दु:खे आली, ती त्यांच्या स्वतःच्या हातांनी पेरलेल्या बियांचेच पीक होते. संदेष्टा म्हणतो: “हे इस्राएला, तू स्वतःच आपला नाश केला आहेस;” “कारण तू आपल्या अधर्मामुळे पडलास.” (होशे १३:९; १४:१). त्यांच्या यातना हे बहुधा देवाने थेट दिलेले शिक्षाच आहे असे दाखवले जाते. अशा रीतीने तो महान फसवणारा आपले काम लपवू पाहतो. दैवी प्रेम आणि दयेचा हट्टीपणाने नकार देऊन यहुद्यांनी देवाचे संरक्षण स्वतःपासून दूर केले, आणि मग सैतानाला त्यांच्या वर आपल्या इच्छेनुसार राज्य करण्याची मुभा मिळाली. येरुशलेमच्या नाशाच्या वेळी झालेल्या भयंकर कार्ये हे दाखवतात की सैतानाच्या ताब्यात गेलेल्या लोकांवर त्याची सूडबुद्धी किती भयानक पद्धतीने प्रकट होते.

आपण ज्या शांतीचा आणि संरक्षणाचा उपभोग घेतो, त्यासाठी आपण ख्रिस्ताचे किती ऋणी आहोत हे आपल्याला ठाऊक नाही. देवाची रोखणारी शक्ति हीच मानवजातीला सैतानाच्या पूर्ण नियंत्रणाखाली जाण्यापासून रोखून धरते. आज्ञाभंग करणारे व कृतघ्न लोकसुद्धा देवाच्या दयेबद्दल आणि दीर्घ सहनशीलतेबद्दल ऋणी आहेत, कारण त्याने सैतानाच्या त्या क्रूर व दुष्ट शक्तीला थांबवून धरले आहे. परंतु जेव्हा माणूस देवाच्या सहनशीलतेच्या मर्यादेपलीकडे जातो, तेव्हा तो रोख काढून घेतला जातो. पाप्याविरुद्ध शिक्षा अमलात आणणारा दुष्ट म्हणून देव उभा राहत नाही; परंतु जे त्याच्या दयेचा नकार करतात त्यांना तो त्यांच्या स्वतःच्या हवाली करतो, जेणेकरून त्यांनी जे पेरले आहे त्याचे फळ तेच चाखतील. नाकारलेला प्रत्येक प्रकाशाचा किरण, दुर्लक्षित किंवा उपहास केलेली प्रत्येक चेतावणी, मनसोक्त भोगलेली प्रत्येक वासना, देवाच्या आज्ञेचे केलेले प्रत्येक उल्लंघन हे सर्व पेरलेले बी आहे, जे न चुकता आपले पीक देते. देवाच्या आत्म्याचा सातत्याने विरोध केल्यावर अखेरीस आत्मा मागे घेतला जातो, आणि मग आत्म्यातील वाईट वासनांना आवर घालण्यासाठी कोणतीही शक्ति शिल्लक राहत नाही, तसेच सैतानाच्या वैरभाव व दुष्टतेपासून कोणतेही संरक्षण उरत नाही. येरुशलेमचा नाश हा सर्वांसाठी भयंकर आणि गंभीर इशारा आहे जे देवाच्या कृपेच्या देणग्यांशी खेळ करत आहेत आणि त्याच्या दयेच्या विनवण्यांकडे दुर्लक्ष करत आहेत. पापाबद्दल देवाचा तिरस्कार आणि अपराध्यांवर निश्चितपणे येणाऱ्या शिक्षेबद्दल इतकी ठाम व निर्णायक साक्ष कधीही दिली गेली नव्हती. (GC 35,36).

इस्राएल लोकांनी जेव्हा देवाला शपथ घालून कनानी राजाचा संहार करण्याचे वचन दिले, त्या वेळी ते सैतानाच्या आत्म्याच्या आधीन होते. त्यांनी सतत देवाविरुद्ध

कुरकुर केली, तक्रारी केल्या आणि प्रत्येक संधीवर त्याच्या विरुद्ध बंड केले. देवाने त्यांना वारंवार चेतावण्या दिल्या आणि त्यांना त्याच्या आज्ञांचे पालन करण्यास प्रोत्साहित केले.

अनुवाद ४:१ आता, अहो इस्राएल लोकहो, जे विधी व नियम मी तुम्हांला शिकवत आहे ते पाळावेत म्हणून तुम्ही ते ऐकून घ्या म्हणजे तुम्ही जिवंत राहाल आणि तुमच्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर तुम्हांला जो देश देत आहे त्यात प्रवेश करून तो वतन करून घ्याल.

अनुवाद ८:१ जी आज्ञा मी आज तुम्हांला देत आहे ती सर्व काळजीपूर्वक पाळा, म्हणजे तुम्ही जगाल, बहुगुणित व्हाल आणि तुमच्या पूर्वजांना परमेश्वराने शपथ पूर्वक देऊ केलेल्या देशात प्रवेश करून तो वतन करून घ्याल.

तरीसुद्धा इस्राएलाने देवाचे आज्ञापालन करण्यास नकार दिला, आणि म्हणूनच सैतानाला त्यांच्या निर्दय न्यायाच्या इच्छांवर नियंत्रण ठेवण्याची मुभा मिळाली. देवाने त्यांना जे हवे होते ते दिले जरी ते त्याच्या योजनेत नव्हते. तसेच ज्या जंगली राष्ट्रांना भीती वाटत होती त्यांनाही तो तेच देऊ लागला, कारण आता त्यांच्यावर देवाचे संरक्षण उरले नव्हते. सैतानाने इस्राएलचा उपयोग करून कनानी लोकांचा वध करविला. असे करून त्याने कोट्यवधी लोकांना त्यांच्या मृत्यूकडे नेले, कारण त्यांना देवाच्या स्वभावाविषयी चुकीची समजूत पटविण्यात आली जणू देवच लोकांना मारतो आणि निर्दयपणे संहार करतो.

गौरवाची झलक

आपल्याला देवाच्या योजनेची काही झलक अशा वचनांमधून मिळते की त्याने त्यांच्या शत्रूंशी शस्त्राशिवाय व्यवहार करायचा होता.

यहोशवा २४:११-१२ तुम्ही यार्देन नदी उतरून यरीहोस आला तेव्हा यरीहोच्या नागरिकांनी आणि अमोरी, परिज्जी, कनानी, हित्ती, गिर्गाशी, हिव्वी व यबूसी ह्यांनी तुमच्याशी लढाई केली आणि मी त्यांना तुमच्या हाती दिले. मी तुमच्या आघाडीस गांधीलमाशा पाठवल्या व त्यांनी अमोऱ्यांचे दोन राजे तुमच्यापुढून

हाकून दिले;

२ इतिहास २०:१७-२३ ह्या लढाईत तुम्हांला लढावे लागणार नाही; हे यहूदा, हे यरुशलेमे, तुम्ही स्थिर उभे राहा आणि परमेश्वर तुमचे कसे तारण करील ते पाहा.’ घाबरू नका, कचरू नका; उद्या त्यांच्यावर चाल करून जा, कारण परमेश्वर तुमच्याबरोबर आहे.” मग यहोशाफाटाने भूमीकडे तोंड करून मस्तक लववले, त्याप्रमाणेच सर्व यहूदी व यरुशलेमनिवासी ह्यांनी परमेश्वराचे भजन करून त्याच्यापुढे दंडवत घातले. आणि कहाथी व कोरही ह्यांच्यातले काही लेवी उभे राहून इस्राएलाचा देव परमेश्वर ह्याचे स्तवन उच्च स्वराने करू लागले. ते अगदी पहाटेस उठून तकोवाच्या अरण्यात जाण्यास निघाले; ते जाऊ लागले तेव्हा यहोशाफाट उभा राहून म्हणाला, “अहो यहूद्यांनो, अहो यरुशलेमनिवासी जनहो, ऐका; तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्यावर विश्वास ठेवा म्हणजे तुम्ही खंबीर व्हाल; त्याच्या संदेष्ट्यांवर विश्वास ठेवा म्हणजे तुम्ही यशस्वी व्हाल.” सैन्याबरोबर बाहेर जाताना ‘परमेश्वराचा धन्यवाद करा, कारण त्याची दया सनातन आहे,’ हे स्तोत्र पावित्र्याने मंडित होऊन गावे म्हणून त्याने प्रजेचा सल्ला घेऊन कित्येकांना त्या कामी नेमले. ते हे स्तोत्र गाऊन स्तवन करू लागले, तेव्हा अम्मोनी, मवाबी व सेईर पहाडातले लोक जे यहूदावर चाल करून येत होते त्यांना गाठण्यास परमेश्वराने दबा धरणारे बसवले व त्यांनी त्यांचा मोड केला. अम्मोनी व मवाबी सेईर पहाडातल्या लोकांची अगदी कत्तल करून त्यांचा विध्वंस करावा म्हणून त्यांच्यावर उठले; सेइरनिवाशांचा निःपात केल्यावर ते एकमेकांचा वध करू लागले.

म्हणून इस्राएलला युद्धाद्वारे कनान देश ताब्यात घेण्याची परवानगी मिळाली, ते देवाच्या मूळ इच्छेनुसार नव्हते. इस्राएल सतत या भीतीत राहत होते की देव त्यांना ठार मारू पाहतो आणि त्यांनी त्याच्या प्रेमळ काळजीवर शंका घेतली. त्यामुळे सैतानाला त्यांना फसवून देवाला शपथ घालून कनानी आणि इतर जंगली राष्ट्रांचा संहार करण्यास प्रवृत्त करण्याची संधी मिळाली. इस्राएलला युद्धात विजय मिळाला, पण सैतानाने देवाच्या स्वभावाविरुद्धची लढाई जिंकली. इस्राएल आपल्या विजयातच पराभूत झाले आणि देवाविषयीच्या खोट्या समजुतींच्या गुलामीत अडकले.

ख्रिस्ताच्या प्रकाशात देवाला पाहणे

या शेवटच्या दिवसांत आपल्याला देवाचा खरा स्वभाव जसा आहे तसा पाहण्याची संधी दिली आहे. येशू ख्रिस्ताच्या चेहऱ्यात आपण आपल्या स्वर्गीय पित्याच्या खऱ्या हेतूंचा उलगडा करू शकतो.

देवाविषयी मनुष्याला जे काही जाणणे आवश्यक आहे किंवा जे काही तो जाणू शकतो, ते सर्व त्याच्या पुत्राच्या जीवनात आणि स्वभावात प्रकट झाले आहे. {8T 286.1}

कोमल, करुणामय, सहानुभूतिशील, सदैव इतरांचा विचार करणारा त्याने देवाचा स्वभाव प्रकट केला आणि तो नेहमी देव आणि मानवाच्या सेवेत गुंतलेला होता. {8T 286.4}

येशूने किती लोकांना तलवारीने ठार केले? किती लोकांना त्याने आगीत जाळले? किती मुलांना त्याने भाल्याने भोसकले? एकही नाही! जे लोक असे विचार बाळगतात की देव मनुष्यांचे जीवन नष्ट करण्यासाठी आला होता, त्यांनी येशूचे शब्द लक्षात ठेवावेत.

लूक ९:५५-५६ परंतु त्याने वळून त्यांना धमकावले आणि म्हटले, "तुम्ही कोणत्या आत्म्याचे आहात हे तुम्हास ठाऊक नाही; कारण मनुष्याचा पुत्र मनुष्यांच्या जीवाचा नाश करायला नाही, तर त्यांना तारायला आला आहे." मग ते दुसऱ्या गावाला गेले.

जोपर्यंत आपण ही खोटी समजूत मानत राहतो की देव स्वतः त्याला विरोध करणाऱ्यांना ठार करेल, तोपर्यंत याकोबाच्या संकटाच्या काळात येशू आपल्याला शत्रूप्रमाणे वाटेल, आणि आपण त्याचे आशीर्वाद मिळवण्याआधीच त्याला सोडून देऊ. फक्त तेच लोक जे आपल्या पित्याला खरोखर दयाळू मानतील, तेच धरून राहू शकतील आणि सैतानाच्या या खोट्या दाव्याविरुद्ध शिक्कामोर्तब केले जातील की देव हा अत्याचारी आहे आणि त्याला आपण घाबरले पाहिजे. देवाविरुद्ध असलेली ही मानवी दुष्टता पूर्णपणे उघड करण्यासाठी याकोबाच्या संकटाच्या घटना आवश्यक आहेत; ही ती भीती आहे जी देवाला वैयक्तिक खुनी म्हणून कल्पना करते, म्हणजे जो वेगळ्या विचारांच्या लोकांना ठार मारतो.

सैतान आपल्याला इस्राएलने तलवारीने कनान जिंकलेल्या विजयात पराभूत करेल

काय? की आपण आपल्या दयाळू पित्याला पाहाल, जो माणसांना त्यांची स्वतःची इच्छा पूर्ण करू देतो आणि त्यांच्या मार्गाचा शेवट होऊ देतो? आज आपण कोणाची सेवा करणार आहात हे निवड! पण मी आणि माझे घराणे त्या सदैव दयाळू देवाची सेवा करू जो अधर्माला कधीही निर्दोष ठरवणार नाही, पण गहू व तण दोघांनाही वाढू देईल, जेणेकरून प्रत्येक मनुष्याचे हृदय प्रकट होईल.

कनानच्या विजयात सर्पाचे प्रकटीकरण

इस्राएलने तलवारीच्या जोरावर संपूर्ण राष्ट्रांचा संहार केला, ते ख्रिस्ताच्या या शब्दांशी आपण कसे जुळवून आणायचे?

“कारण जे तलवार उचलतात ते सर्व तलवारीनेच नाश पावतील.” (मत्तय २६:५२).

फक्त पुरुषच नव्हे तर स्त्रिया आणि मुलांनाही मारण्यात आले:

अनुवाद २:३४ त्या वेळी आपण त्याची सर्व नगरे घेतली आणि प्रत्येक नगराचा, त्यांतील पुरुष, स्त्रिया व मुलेबाळे ह्यांच्यासह समूळ नाश केला; आपण त्यांतला कोणीही शिल्लक ठेवला नाही;

मग खरोखर इस्राएली लोक देवाच्या स्वभावाशी सुसंगत होते काय? ते नेहमी का घाबरत असत की देव त्यांना वाळवंटात ठार मारण्यासाठीच बाहेर काढून आणला आहे? अब्राहामवर आलेला तो गडद अंधकार, त्याने आपल्या पुतण्याला आणि कुटुंबाला वाचवण्यासाठी तलवार उचलली होती, त्याच्याशी काही संबंध होता काय?

लेवी आणि शिमोन यांनी शेकेम लोकांचा जो संहार केला, त्याचा इस्राएलने आपल्या शत्रूंचा पूर्णपणे नाश करण्याची घेतलेली शपथ यावर काही परिणाम झाला होता काय?

आपल्याला हे जाणून घेण्याची गरज आहे काय? जर आपल्याला हे माहित नसेल, तर ख्रिस्त तुला जसा याकोबाला त्याच्या संकटाच्या काळात भेटला तसा भेटेल, आणि आपण त्याला शत्रूप्रमाणे समजू काय? फक्त देवाच्या दयेवर विश्वास ठेवूनच याकोबाने विजय मिळवला, आणि तो खऱ्या अर्थाने देवाचा इस्राएल ठरला.